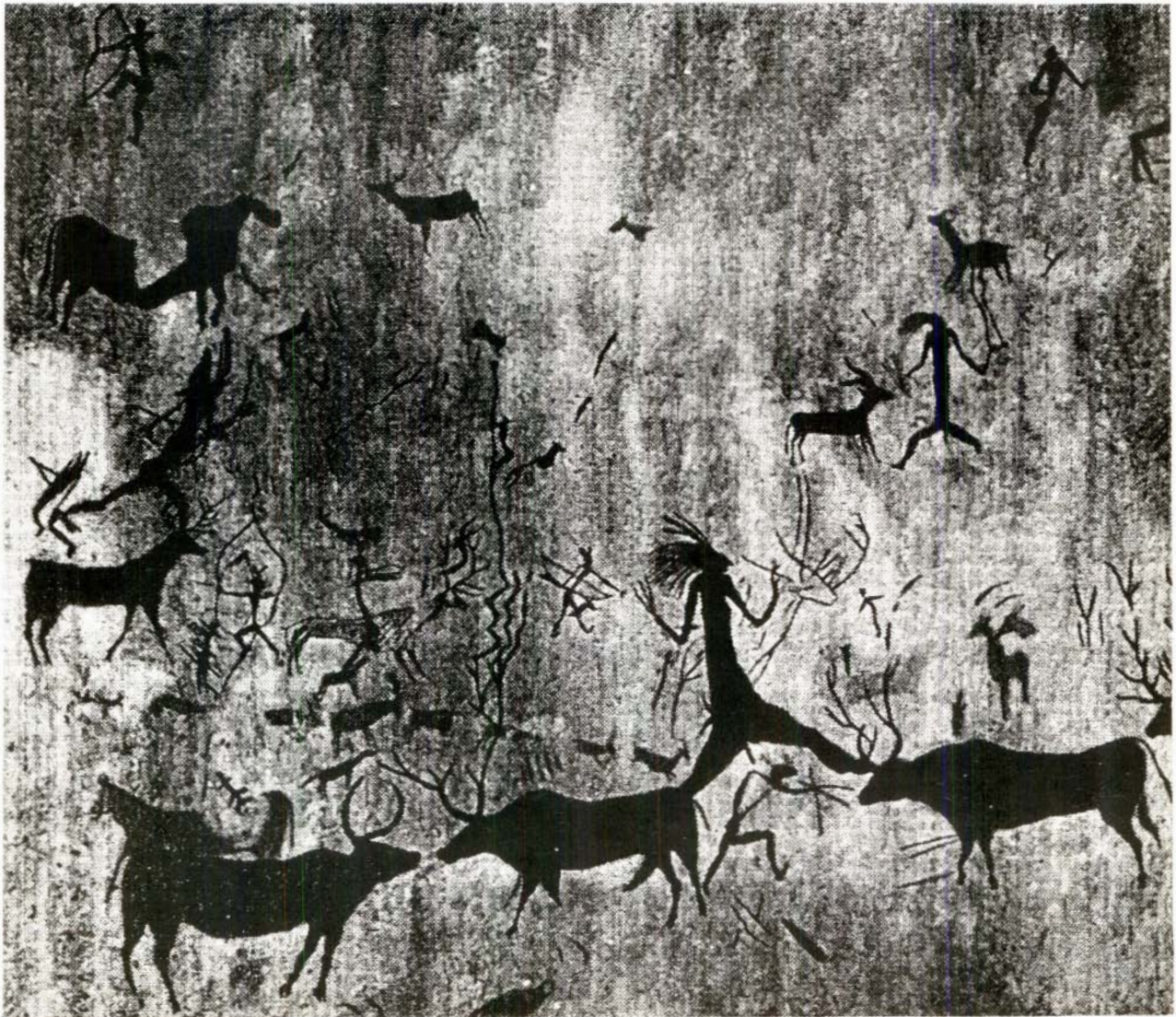

ELS MALS DE LA CAÇA

Carlo Consiglio

Part central del fresc
de Alpera(Albacete).

Exposar l'impacte de la caça sobre les poblacions animals i rebatre un a un els arguments que sostenen els caçadors per defensar l'activitat cinegètica, és la finalitat d'aquest article. El seu autor afirma que no hi pot haver cap persona assenyada que reconegui que els desavantatges de la caça són molt superiors als avantatges. Es qüestiona, doncs, la cacera com a activitat de lleure practicada massivament i sense una rigorosa reglamentació, com passa a Itàlia o al nostre país.

EXTINCIÓ

Per extinció s'entén la desaparició de la terra d'una espècie o subespècie de planta o animal. L'extinció pot esdevenir per causa natural, però en els darrers temps les extincions esdevenen sovint per causa de l'home, tal com ho proven el nombre progressiu i creixent d'aquestes (6 extincions en el S.XVII, 6 en el S.XVIII, 60 extincions en el S.XIX, 67 en el XX i 70 en un temps indeterminat). Segons Ziswiler, de 202 espècies i subespècies de mamífers i ocells extingits en els darrers quatre segles, més de 56 han estat per causa de la caça i 13 per l'acció conjunta de la caça i altres causes provocades per l'activitat humana. De les 371 espècies i subespècies de mamífers i ocells amenaçats d'extinció, 108 ho són per la caça i 81 per la cacera i altres causes.

Entre els casos d'extinció provocats per la caça, el més conegut és el del colom migratori, en altres temps tan abundant als EEUU que els estols d'aquest ocell, a l'època de migració, arribaven a enfosquir la llum del sol i produïen un soroll semblant al del tro. Quan es posaven damunt d'un arbre les branques s'esqueixaven a causa de llur pes. La caça d'aquest ocell era practicada, entre altres, per professionals que mataven milers d'exemplars cada dia; només a Michigan, el 1879 se'n matà un milió. L'espècie va esdevenir ràpidament escassa cap a la fi del segle passat. El darrer exemplar en llibertat va ser observat el 1899, i l'any 1914 va morir en el zoo de Cincinnati el darrer colom migratori en captivitat. Possiblement també la destrucció dels boscos va accelerar la desaparició d'aquesta espècie.

EXTINCIÓ LOCAL

Amb aquest nom s'entén la desaparició d'una espècie o subespècie ubicada en una localitat o regió concreta, però que viu en altres indrets del

món. Alguns casos d'aquest tipus d'extinció s'han donat a Itàlia.

El francoll, magnífic ocell de vistosa coloració, gran com una perdiu, que es trobava en altre temps per la regió de Toscana, Calàbria, Sicília, va desaparèixer per causa de la caça. El darrer exemplar fou mort a Sicília el 1869. Avui només subsisteix al Proper Orient.

També cal imputar a la caça, sobretot, la desaparició de la guatlla andalusa, desapareguda pels voltants de 1920. Avui aquesta espècie només sobreviu al sud de la península ibèrica, al Marroc i a Tunísia.

El sisó es va extingir de la meitat nord fa un segle, i a Sicília el 1969; sobreviu només a Cerdenya, a la Púglia i a diversos indrets de l'Europa meridional. En la desaparició d'aquesta espècie, a part de la caça, ha intervingut la utilització massiva de productes fitosanitaris i la mateixa transformació de l'hàbitat rural.

El trencaïds es va extingir dels Alps el 1923 i es troba gairebé extingit de Cerdenya (2-3 exemplars segons Schenk).

El linx es va extingir a Itàlia el 1918 per causa de la caça i no pas per canvis ambientals (Eiberle, citant Pratesi, 1978). Altres espècies i subespècies extingides localment a Itàlia són: el castor des de 1600, l'ibis ermità cap el 1650, i l'àliga marina el 1967.

Com a ocells nidificants a Itàlia, cal considerar extingits el pioc salvatge des del segle XVII, la cigonya des de 1600, el cigne mut entre els segles XVII i XIX, el bec planer des de 1800, i l'oca vulgar cap el segle XIX; l'àlic roig en el segle XIX, la grua el 1943; el voltor negre el 1955 (si bé en sobreviuen de 3 a 5 individus no nidificants a Cerdenya); l'àliga peixatera el 1963 i el trencaïds cap el 1965 (Pratesi 1978). Per a gairebé totes aquestes espècies la caça ha estat la causa principal de llur desaparició.

A punt d'extingir-se d'Itàlia hi ha el llop (potser en queden un centenar a la Itàlia centre meridional) i la foca monja (3 exemplars a Cerdenya i 2 a Montecristo). Avui totes aquestes espècies es troben protegides per l'article 2 de la Llei nº 968; malgrat això són igualment amenaçades per la caça furtiva.

LA DISMINUCIÓ NATURAL DE LES POBLACIONS

Les poblacions d'animals silvestres disposen de mecanismes de regulació que impedeixen que una espècie sigui massa abundant o massa rara. Per exemple, si una espècie augmenta de nombre alguns individus no trobaran menjar, o cridaran l'atenció als possibles depredadors fins al punt de provocar un augment de la depredació i, per tant, es produirà un augment de la mortalitat. L'augment sobtat d'una població produirà una disminució de la fertilitat o, fins i tot, que alguns individus no puguin reproduir-se per manca d'espai a l'hora d'establir un territori. El resultat en serà una disminució de la natalitat. Ja sigui el primer cas o el segon, el nombre d'individus no podrà augmentar més d'un cert límit.

Inversament, si una espècie disminueix de nombre, hi haurà una disminució de la mortalitat o un augment de la natalitat o ambdues coses, que tendeix a oposar-se dins d'uns certs límits a la disminució numèrica.

Per això és possible que una espècie que sigui objecte d'una caça limitada es mantingui en equilibri numèric; àdhuc si la caça es perllonga per un temps indefinit, aquest equilibri serà afegit a una densitat inferior a la natural, és a dir, en la pràctica hi haurà menys individus que si l'espècie no fos objecte de caça. Perquè es recuperi l'equilibri, el nombre d'adults abatuts pels caçadors més el dels adults que moren per causa natural, no ha de ser superior al nombre de joves que cada any arriba a l'edat adulta. Si no es donen aquestes condicions, el nombre d'individus de la hipotètica espècie continuarà disminuint fins a l'extinció total.

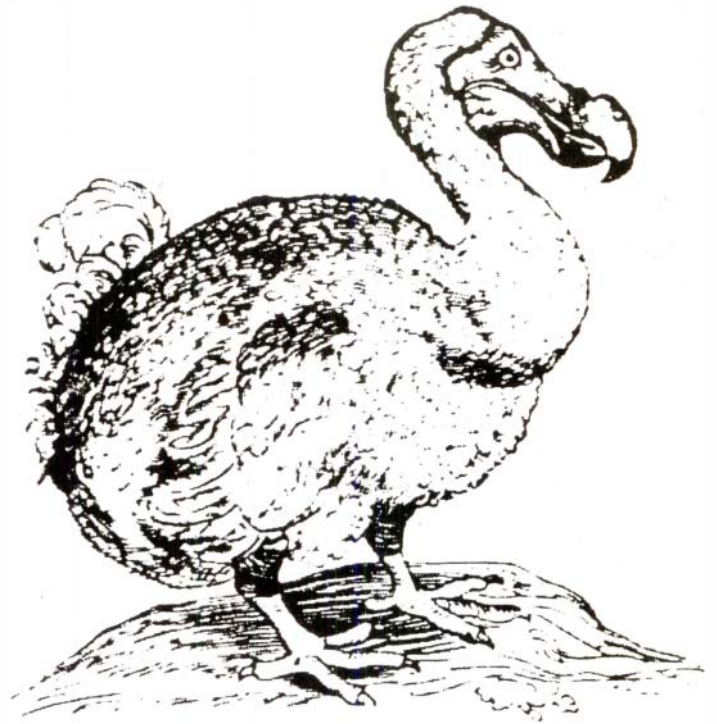
Per saber si hi ha tal perill, és important conèixer el nombre d'exemplars abatuts pels caçadors, així com el de la població total. D'aquestes dades es pot calcular el nombre de joves que cada any arribaran a l'edat adulta.

Sobre el nombre d'animals de cada espècie caçats permanentment que viuen a les parts d'Itàlia i dels efectius de les seves poblacions, no se'n sap gairebé res.

Així mateix, per a les espècies migratòries, no n'hi ha prou amb conèixer les dades locals, sinó que cal obtenir dades sobre l'estat de la població a les àrees de nidificació i hivernada de l'espècie.

Avaluacions força acurades sobre el nombre d'ocells migratoris a Europa han estat realitzades per a algunes espècies aquàtiques.

Atkinson-Willes han calculat el nombre d'individus de les principals espècies d'ànecs i fotges a Europa i Àsia. A continuació s'ofereixen les dades obtingudes a l'Àrea A (Europa nord-occidental) i a l'àrea B (Mar Negre i Mediterrània).

El dodot de l'illa de Sant Maurici s'extingí en el segle XVII a causa de la caça i d'altres factors provocats per l'activitat de l'home.

Novak, sobre la base de dades oficials i a través de qüestionaris, ha arribat a obtenir informacions sobre el nombre d'individus que s'han matat en gairebé tots els països europeus. A continuació es detallen les informacions obtingudes per Novak referents als ànecs i fotges (dels primers manquen dades de Xipre, França, Gran Bretanya, Grècia, Irlanda, Itàlia, Holanda, Portugal, Turquia; i, per a les fotges, manca informació de Bèlgica, Bielorússia, Bulgària, Alemanya, Iugoslàvia i Espanya), així com dades d'altres autors per fer-ne una valoració extrapolada per a la resta d'Europa.

El conjunt d'àrees A.B considerades per Atkinson-Willes es correspon força amb l'Europa estudiada per Novak, i, per tant, és possible de confrontar les dades d'ambdós autors. Per exemple, el cas de l'ànec coll-verd posa de manifest una sorprenent conclusió: el nombre d'individus morts (4.500.000) és superior a la població hivernant (3.000.000)! El mateix Novak explica aquesta paradoxa aparent a partir del fet que la major part dels ànecs coll-verds són morts a finals d'estiu i tardor, i, per tant, s'incideix sobre la població juvenil nascuda el mateix any. En altres paraules, la població hivernant és el que queda una vegada s'han descomptat el nombre d'exemplars abatuts per la cacera.

Aquest punt permet de fer alguns càlculs interessants; així, resulta que la substracció feta pels caçadors d'ànecs supera probablement el límit màxim compatible amb la situació d'equilibri, i és probable que això comporti una progressiva disminució, si no es promou la protecció d'aquests animals abans no esdevinguin massa rars.

Encara més greus són les conclusions obtingudes sobre la base d'un estudi de rapinyaires diurnes anellades a l'estranger i mortes a Itàlia del 1969 al 1973. Hom ha calculat que el nombre de rapi-

L'ós bru és un clar exemple de com la caça pot afectar una població fins al punt de dur-la a l'extinció local. Als Pirineus en resten solament una dotzena d'exemplars.

	A	B
ànec coll-verd	1500000	1500000
xarxet comú	150000	150000
ànec xiulador	450000	450000
ànec cuallarg	50000	25000
ànec bruixot	150000	93000
ànec plumall	500000	325000
ànec cap roig	25000	750000
fotja	1000000	1500000

nyaires diürnes mortes a Itàlia supera els 80.000 individus, dels quals més de 1000 són d'aliga peixatera. Tractant-se alguns d'ells d'espècies migratòries, caldria examinar l'estat de la població a les àrees de nidificació i hivernada. A tall indicatiu cal fer observar que, segons el mateix Chiavetta, el nombre de rapinyaires diürnes nidificants

a Itàlia oscil·la entre 21.700 i 24.640 individus. Chiavetta conclou també que a Itàlia la caça i els esquers enverinats són la causa principal de la disminució de les rapinyaires diürnes.

Cal remarcar que des de 1971 les rapinyaires estan totes protegides legalment a Itàlia. Lovari (1973) ha revelat que un taxidermista de Siena naturalitza a cada època de caça 160 rapinyaires (nocturnes i diürnes). En base a alguns càlculs sosté que no menys de 5000 rapinyaires són mortes només a la província de Siena, que representa 1/79 de la superfície del territori italià. Extrapolant aquesta dada, hom pot pensar en unes 400.000 rapinyaires mortes a Itàlia.

Una manera a posteriori de verificar els mals que fa la caça és la de constatar la disminució de la densitat de les poblacions que són objecte de caça intensa. Ghigi (1963) esmenta que amb trampes d'ocell al Vèneto, Lombardia i Marche, es capturaven una mitjana de 124 pinsans per dia en el període de 1936-1940 i 68 pinsans/dia, de 1952 a 1956. Mancini, sobre la base de les captures anuals fetes en un parany propi, constata una disminució dels tords del 64% entre 1950 i 1960; aquesta disminució és, però, refutada pels germans Santini. Lampio diu que els ocells aquàtics han disminuït a gairebé tot Europa. Una interessant constatació és l'increment numèric que es produeix quan s'abolix la caça en un indret determinat. Tubbs, a Gran Bretanya, ha comprovat que el nombre d'aligots augmentava netament a cada guerra i que disminuïa novament en temps de pau, quan es reprenia la caça.

La fotja fa grans hivernades en els aiguamolls litorals moment en què són abatudes per milers.

	a	b
ànec coll-verd	3505990	4500000
altres ànecs	3137170	4000000
fotges	843080	1:500000

a: informació base
b: extrapolació resta d'Europa.

Com ja és conegut, a Suïssa, al cantó de Ginebra, es va abolir la caça com a conseqüència del referèndum popular del 19 de maig de 1974. Geroudet ha observat augments espectaculars en el llac de Ginebra i en el Ròdan després de la prohibició de la caça. En el llac de Ginebra, mentre l'augment del cabussó coll-negre i del bec de serra gros poden ser explicats per l'increment de peixos, en el cas de l'ànec cap-roig i l'ànec de plomall ho és per l'increment en el fons del llac del mol.lusc bivalve (*Dreissena polymorpha*). L'aparició, com a hivernants, del xarxet i de l'ànec griseta es dona gràcies a la prohibició de la caça. En el Ròdan, després de la supressió de la caça, han aparegut milers de xarxets i ànecs grisets que fins llavors només hi eren presents d'una manera esporàdica. Llur aparició en el Ròdan no pot ser deguda a l'aparició del mol.lusc abans esmentat, ja que hi és absent.

LA PERTORBACIÓ DELS EQUILIBRIS BIOLÒGICS

Ja són coneguts els mals que es deriven de la destrucció dels depredadors considerats erròniament com a nocius. En els Alps s'ha exterminat el llop, el linx, el trençalòs i l'ós; com a conseqüència, s'ha produït un espectacular augment dels cèrvols, els quals han causat danys importants en els boscos de l'Engadina. Seguidament veurem que en casos com aquests es fa necessària la matança d'un cert nombre d'individus de cèrvol, encara que els resultats no siguin del tot satisfactoris.

De la mateixa manera, la destrucció de les martes ha causat un excessiu augment dels esquiroles, els quals fan malbé els boscos. La destrucció dels mussols, òlibes i gamarussos ha produït un augment de talpons, els quals damnen l'agricultura. A Califòrnia la lluita dels pagesos contra els coiots va causar una excessiva multiplicació de llebres i rosegadors.

Rosybruneri va trobar que la guineu, a les muntanyes Sibilines, s'alimenta en un 90% de rates i ratolins. Per això és possible que l'eliminació de la guineu generi un augment del nombre de rosegadors.

La destrucció dels animals herbívors provoca, en canvi, la modificació dels costums alimentaris dels carnívors. Així, el llop i la guineu són obligats a buscar l'aliment en els abocadors d'escombraries, amb el perill que suposa, per a l'home d'alguns indrets d'Europa, que s'escampin epizooties de ràbia silvestre. És probable que la destrucció dels ocells insectívors provoqui un augment numèric de molts dels insectes perjudicials per a l'agricultura, fet que obligaria a un increment en l'ús d'insecticides, molts dels quals són els causants d'alguns problemes sanitaris de l'home i de la disminució de la capacitat reproductora de moltes de les espècies d'ocells.

Segons Cova a Itàlia hi ha una mitjana de 55 milions d'ocells insectívors que mengen en un any 275 milions de Kgs. d'insectes i d'altres invertebrats, als quals cal afegir-hi els 24.250.000 kgs. d'insectes ingerits pels polls d'altres ocells no insectívors. A més a més, sempre segons Cova, hi hauria a Itàlia una mitjana de 487.200 rapinyaires que ingereixen en un any 116.880.000 rosegadors per un pes total de 5.884.000 kgs.

L'Associació Mundial Alternatief di Zandvoort, ha calculat que una cuereta groga destrueix en un any 45.000 insectes. El mateix treball dut a terme amb insecticides comportaria greus repercussions per al medi; fet a mà, costaria 24.200 florins holandesos. Per a més informació sobre aquest augment, remetem a la ressenya de Contoli.

PERJUDICI ALS ANIMALS

Encara que la major part dels animals no siguin morts o ferits per la caça, es troben sotmesos a la tensió produïda pel soroll dels trets. La major part dels ocells migratoris, molts dels quals arriben al nostre país entre febrer i març, són acollits a trets i renuncien a nidificar-hi, havent de reemprendre el viatge a la recerca d'indrets més tranquils (si és que els troben). Qualsevol persona s'adonarà que en altres indrets d'Europa o en altres continents els animals silvestres que hi viuen

El gamarús (*Strix aluco*) a l'igual que totes les rapinyaries nocturnes són ocells molt beneficiosos per a l'agricultura mercès a la gran quantitat de rosegadors que mengen.

es deixen apropar molt més que no pas a Itàlia o a països on la pressió cinegètica és forta. La caça modifica, doncs, el comportament dels animals.

DANYS ALS ARBRES

Les bales de plom que colpeixen els arbres poden penetrar a la llenya fent-la malbé. En el cas de les plantacions intensives de xops, les bales i perdigons poden causar danys a les màquines i provocar una devaluació en el valor de la fusta que, segons Vaglini, pot ser del 30%. Els germans Santini informen que en la preparació del parany és necessari eliminar una quantitat d'arbres per tal que els ocells es posin només sobre aquells considerats aptes, els quals hauran de ser escapçats i defoliats per tal d'augmentar la visibilitat. A més a més, s'aconsella d'extreure l'escorça d'algunes branques perquè els ocells puguin veure més fàcilment.

DIFUSIÓ DE MALALTIES

És conegut que sovint es recorre al poblament amb animals criats en granges a fi d'incrementar el valor cinegètic d'una finca. També és conegut, però, que aquests repoblaments són generalment inútils, ja que no abasten més d'una temporada

de caça. Els animals que s'utilitzen per als repoblaments sovint són portadors de malalties que les poblacions locals no patien, com és el cas de la tularèmia, malaltia ulcerosa transmesa pels rosegadors i que s'ha propagat en regions on era desconeguda fins abans de fer-hi un repoblament.

SATURNISME

El saturnisme és una intoxicació per plom que afecta particularment els ànecs. Sabem que cada cartutx conté una mitjana de 35 gr. de plom. Com que a Itàlia cada any caçadors i tiradors disparen prop de 1.850.000.000 de cartutxos, es pot calcular que 65 mil tones de plom s'acumulen cada any al medi ambient. La major part d'aquest plom s'acumula al fons dels llacs, ja que els ambients aigualsos són molt apreciats pels caçadors d'aus aquàtiques. Els ànecs, especialment els capbussadors com l'ànec cap-roig i l'ànec de plomall, tenen el costum d'ingerir pedres que troben en el fons del llac, les quals els faciliten la digestió d'aliments en el pap, i, consegüentment, ingereixen els perdigons de plom, els quals queden enganxats en el suc gàstric formant compostos solubles de plom que són absorbits per l'intestí. Els símptomes del saturnisme són una inflamació de les galtes, pèrdua de pes, excrements de color verd i apatia. El subjecte no es pot posar dret, no s'aguanta sobre les potes, les ales cauen a totes dues bandes

del cos i a l'aigua s'enfonsa excessivament. Els individus que presenten símptomes com aquest són fàcilment devorats pels rapinyaires, esparvers i guineus.

Thomas (International Waterfowl Research Bureau Buletin, 1978), basant-se també en les recerques de Movette, diu que a la Camarga (França), n'ha mort el 56,1% de l'ànec cuallarg, el 22% de l'ànec cap-roig, el 17,7% de l'ànec coll-verd, el 14,9% de l'ànec cullerot, el 10,6% de l'ànec de plomall i el 9,6% de xarrasclet, mentre que a Ouse Washes (Gran Bretanya) n'ha mort el 10,1% d'ànec cuallarg i el 9% d'ànec coll-verd.

Brumat, segons recerques del Prof. Del Bono, esmenta que sobre un grup de 2000 ànecs coll-verds en semicaptivitat a la reserva de San Rossore (Pisa) durant la tardor de 1969, la xifra de malalts era del 50% i la mortalitat del 20-25%; en els primers mesos de 1970 la mortalitat va arribar al 60%. Als EE.UU. es calcula que cada any moren 2.000.000 d'ànecs per intoxicació de plom. Le Conte i Le Gac han detectat als Pirineus (Orgambidesca), on cada any es concentren milers de caçadors per tirar sobre els tudons, una concentració de plom de 30 gr/m².

EL SOFRIMENT DELS ANIMALS

De fet és conegut el maltracte infligit als animals destinats a fer de reclam a través de la vivisecció per determinar-ne el sexe, la muda artificial i els que serveixen d'esquer lligats de potes i cua, o els propis falcons durant l'entrenament. A més a més, hi ha els sofriments dels animals que, ferits per una arma de foc, no moren instantàniament i no són recuperats pels caçadors; per tant, agonitzaran hores i dies abans no morin finalment. Això passa sobretot si la munició és massa petita respecte el volum de l'animal sobre el qual s'ha disparat. Els perdigons dels cartutxos emprats contra els ocells formen, com ja és sabut, una rosa: si l'ocell es troba a la perifèria de la rosa (ja sigui per manca de punteria del caçador o perquè ha disparat contra una branca) té moltes possibilitats d'ésser impactat només per uns pocs perdigons i, en conseqüència, no morirà o no ho farà ràpidament. Els caçadors amb parany, per matar el major nombre d'ocells possible, rarament recullen els ocells morts més d'una vegada cada hora i mitja. En aquests entretorns alguns ocells ferits aconsegueixen marxar lluny, per la qual cosa no seran recuperats i moriran en va.

Els germans Santini han calculat que els ocells perduts són aproximadament un 12% superior a l'aguait fix, i un 20-25% dels d'aguait temporal (per tant, en base als càlculs ja referits, uns 23-25 milions). La meitat d'aquest la constitueixen ocells els quals s'ha vist caure com a morts; conseqüentment, l'altra meitat serà només ferida. A més a més, els ocells que s'han vist caure com a morts romanen a terra immòbils una llarga estona i, si es refan, intenten allunyar-se a petits salts, és a dir, ja sense volar.

És singular com moltes persones tendeixen a considerar com a secundari els arguments com aquest del sofriment dels animals, que es refereixen als animals en ells mateixos i no per la utilitat que poden representar per a l'home. Per alleujar els sofriments de l'home no ens estem de fer despeses; en canvi, per al sofriment dels animals no hi dediquem res (encara que som nosaltres mateixos qui els hi procurem). Aquest desinterès es basa en una suposada inferioritat dels animals res-

la bellesa de la puput (*epupa epops*)
no la deslliure tampoc
dels trets dels caçadors
malgrat constituir
un notable controlador
de les poblacions
d'insectes.

El cabussó emplomallat (*Podiceps cristatus*)
com molts dels ocells aquàtics, té
el costum d'ingerir pedres per
facilitar la digestió dels
aliments en el pap i, con-
seqüentment, ingereix els
perdigons causants del
saturnisme.

El coll d'Orgambideska situat als Pirineus occidentals (una de les vies més importants dels ocells migratoris, ha estat llogat pels naturalistes a fi de preservar-lo dels caçadors i poder fer estudis sobre la migració. Però desenes de quilòmetres al llarg dels Pirineus continuen essent ocupats pels caçadors, els quals abaten milers de tudons.

pecte a nosaltres els homes, però tal inferioritat només és possible de valorar respecte a la menor intel·ligència i a la manca de llenguatge articulat. És molt probable que els animals de sang calenta sofreixin i tinguin emocions com els propis homes, o, fins i tot, en major grau que aquests; molts animals silvestres moren de por quan són capturats, cosa que no succeeix als homes. Sabem també que els animals poden ser afectats per neurosis o perturbacions en el seu comportament, de la mateixa manera que els homes.

DELICTES I INCIDENTS AMB ARMES DE CAÇA

Un cert nombre de delictes (assassinats, robatoris, agressions, etc.) es duen a terme utilitzant armes de cacera. Hom pot argumentar que aquests delictes s'esdevindrien amb altres mitjans si no existissin les armes de caça. Ara bé, aquesta opinió, segons el meu parer, és errònia. De fet, el criminal professional no utilitza mai armes de ca-

ça, que són poc precises i poc lleugeres. El fusell de caça és usat per delictes no premeditats i que, per tant, no s'haurien comès si no s'hagués disposat de l'arma. A més a més, les armes de caça són causa d'incidents mortals, sigui durant la caçera, a casa o en altres ocasions.

ELS ARGUMENTS DELS CAÇADORS

Quan es discuteix amb caçadors dels mals provocats per la caça, aquests sostenen, en general, no només que els mals són limitats o bé no existeixen, sinó que la caça és útil, fins al punt que si fos abolida en resultarien greus danys per a l'agricultura, els boscos, augmentarien les plagues, etc.

Examinem breument alguns d'aquests arguments.

LA CAÇA COM A DRET PERSONAL

Actualment els caçadors italians són de l'opinió que la caça és un dret natural garantit per la constitució. Referent a aquest dret citen l'article 212 de 1972 on es diu que "la pràctica de la caça no està subordinada a cap protecció legal com podria ser el dret de personalitat, sinó que la caça troba els seus límits en l'interès públic".

LA CAÇA I L'AGRICULTURA

Ja que algunes espècies d'ocells s'alimenten de parts de plantes conreades (com, per exemple, els

ocells granfvors), els caçadors sostenen que la caça té la important funció de limitar el nombre d'ocells i que, per tant, si no es practiqués, l'agricultura en seria greument perjudicada.

Naturalment, aquest argument podria anar en contra dels caçadors, perquè alguns ocells objecte de caça són, en canvi, insectívors i destrueixen els insectes que fan mal a l'agricultura (per exemple, els tords); així doncs, de la destrucció de les poblacions d'aquests ocells en resultaria un augment dels insectes que atacarien l'agricultura.

Ens limitarem a considerar el cas de la caça pel que fa als ocells que s'alimenten de parts de les plantes conreades. Cal observar, abans de tot, que sabem encara poquíssim sobre les interrelacions dels elements de la natura, i d'aquesta mica que sabem resulta que la major part de les vegades, quan intentem modificar aquestes interrelacions, només produïm desastres.

A més a més, és sabut que els ocells granfvors esdevenen consumidors d'insectes a la primavera quan necessiten molta proteïna per a la maduració dels ous i per al creixement dels pollets. Per això el gran naturalista Alessandro Ghigi suggeria de protegir-los a la primavera, i només tolerar-ne la caça a la tardor d'una forma moderada. De tota manera, si amb la caça es redueixen notablement els efectius dels ocells granfvors, és probable que a la primavera següent el nombre d'aquests minvi. Un dels ocells acusats de produir més danys a l'agricultura és l'estornell. Aquest fa mal les vinyes i les oliveres, i a la primavera els joves estornells es mengen les cireres i, més enda-

L'estornell (sturnus vulgaris) és un ocell que, a pesar de la caça, esdevé en alguns indrets un autèntic flagell, és ben conegut el seu delit per les olives.

vant, les figues. Ghigi adverteix que durant la nidificació aquest ocell és eminentment insectívor i devora gran quantitat de grills, llagostes i erugues en general. El famós entomòleg Guido Grandi (citada per Reichelt) observa que les 5 o 6 olives menjades cada dia per l'estornell són infectades per una o més larves de mosca oleària; per això l'estornell ajuda a controlar aquest insecte que, anualment, a Itàlia produeix danys de l'ordre de 75 bilions de lliures. Així mateix, l'estornell, foradant el terreny sota les oliveres tot buscant les crisàlides de la mosca oleària, fa que l'aigua de la pluja sigui retinguda més temps en el sòl.

ELS UNGULATS I LA "CACERA DE SELECCIÓ"

Els caçadors asseveren que la caça és necessària per limitar el nombre d'algunes espècies d'ungulats com, per exemple, el cèrvol, el cabirol o el senglar. Altrament, aquests animals es multiplicarien excessivament provocant greus danys en els boscos.

En molts casos efectivament això és veritat, però succeeix perquè l'equilibri natural ha estat alterat per l'home, el qual ha eliminat els rapinyaires que considerava com a nocius.

Com exemple, a moltes zones d'Itàlia, sobretot als Alps, s'han exterminat el llop, l'ós, el linx, el gat salvatge i rapinyaires diürnes i nocturnes. És clar que aquestes rapinyaires eren nocives només per als caçadors, ja que representaven una competència, i de no ser per la caça no s'hagués causat un mal tan gros a l'equilibri natural.

Ara el mal ja ha estat fet i la millor solució, des del punt de vista ecològic, és la de restablir l'equilibri natural reintroduint els rapinyaires, tal com s'està fent en alguns indrets. De tota manera, mentre això es duu a terme caldrà matar un

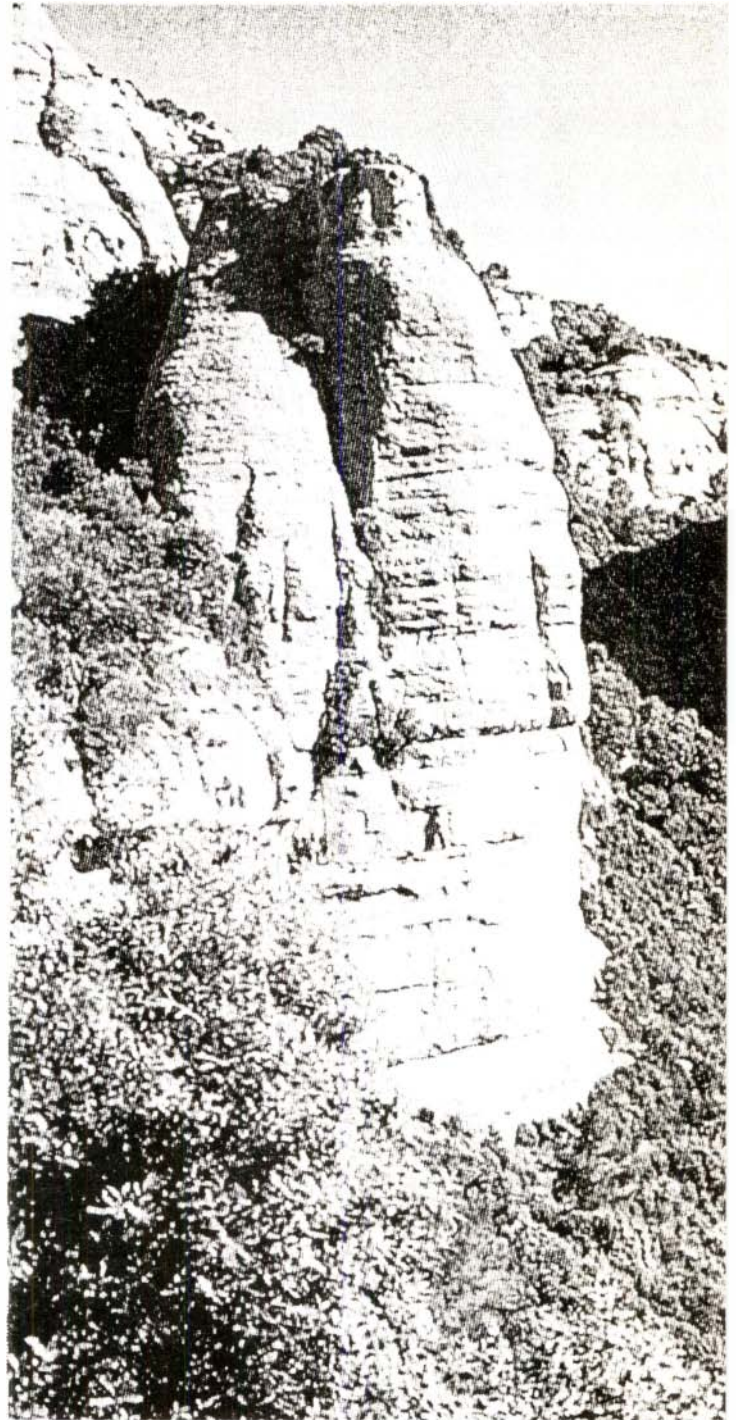
cert nombre de caps d'ungulats, sempre que no sigui possible utilitzar els caps en excés per a reintroduccions i repoblaments en altres indrets. És necessari, però, advertir del perill derivat del fet que els caçadors, per regla general, no es comporten com a predadors naturals. Els predadors naturals, de fet, tenint només una feble superioritat sobre la presa, s'han de conformar amb la captura dels individus més febles o malalts, i, fent això, efectuen una selecció sobre la població presa perquè els millors exemplars restin amb vida. En canvi, el caçador, gràcies a les armes sofisticades que l'ajuden, disposa d'una superioritat grandiosa sobre la presa i tendeix a abatre els individus més forts i que són considerats com a "trofeus" de major qualitat. En aquests darrers temps se sent parlar sovint de "caça de selecció", però caldrien garanties precises, en defecte de les quals seria preferible que la matança de caps en excés la realitzés personal especialitzat de l'estat o de les regions, tal com es fa, amb òptims resultats, en el cantó de Ginebra.

A la província de Trieste, una de les regions d'Itàlia on la caça es troba més controlada i limitada, Calligaris Perco i Perco han arribat a la conclusió que fins a l'any 1967 la caça de cabirol era organitzada de manera molt poc correcta i que la major part de caps abatuts era triada entre els que eren qualificats com a millors trofeus. És bastant probable que aquesta circumstància, esdevinguda fins al 1970, sigui deguda al progressiu augment dels mascles "botons" ço és, aquells que tenen les banyes febles i no ramificades, o perquè, d'acord amb aquests criteris, l'eliminació de la major part dels mascles entre 3-5 anys ha causat una desfeta en l'organització social dels cabirols, la qual dependria de la forma del banyam d'aquests, tot i que això no ha estat demostrat.

LA CAÇA "NECESSÀRIA" PER A LA CONSERVACIÓ DE LA NATURA

Cal guardar-se de les falses argumentacions de Pirino, el qual, amb la temptativa de donar suport científic a la caça, defèn, en més d'un article seu, l'afirmació que la caça és necessària per a la conservació de les poblacions naturals. La caça, de fet, tot reduint la densitat de la població, provoca una reacció consistent en un augment de la natalitat, semblant a aquell que hi ha en la fase de creixement d'una població. Pirino confon els termes de creixement d'una població i conservació; aquesta, de fet, no consisteix gens ni mica a provocar una major natalitat en una població, sinó prevenir-ne l'extinció i rarefacció, i, així doncs, deixar que la població arribi a la seva densitat màxima a través dels processos naturals de regulació. La caça provoca en cada cas una disminució de la densitat, incompatible, per tant, amb una bona conservació, àdhuc si indirectament és causa d'un augment de la natalitat perquè l'espècie reacciona a la substracció produïda per la caça.

Si la caça fos necessària per a la conservació de les poblacions naturals, ¿com ho haurien fet per sobreviure els animals abans de l'aparició de l'home si la caça encara no existia?

EL REPOBLAMENT

Els caçadors sostenen sovint que, donat que ells a través de les seves organitzacions efectuen repoblament d'animals silvestres, l'activitat de la caça suposa, indirectament, un increment del patrimoni faunístic. Ja hem parlat de la inutilitat i dels mals de les repoblacions.

LA VIGILÀNCIA DEL MEDI

Els caçadors afirmen que entre ells estan interessats en la conservació d'animals silvestres, que estan en contra de la transformació del medi, ja que és la causa principal de rarefacció de les es-

En penya-segats i cingles com els de la fotografia subsisteixen Hieraetus fasciatus, Falco peregrinus, Bubo bub amb la presència regular a l'hivern de Tichodroma muraria.

pècies silvestres, i promouen i donen suport a la creació de parcs, reserves i refugis per a la conservació de la fauna.

Aquesta objecció podria ser vàlida en un passat, però de deu anys ençà ha esdevingut i s'ha desenvolupat una consciència ecològica també en els no caçadors, la qual ha estat el símptoma del sorgiment de les associacions proteccionistes. És a aquesta consciència col·lectiva que es deuen tots els parcs, reserves i refugis, a part dels parcs nacionals, els quals són més antics. Al contrari, els caçadors impedeixen en molts casos la creació de parcs regionals amb la pretesa actitud, contrària a la llei, de continuar exercint la caça, tal com succeeix en la Lazio en els projectats parcs regionals del Monti della Tolfa, i del Castelli romani.

LA CULPA ÉS DE L'ALTERACIÓ?

Els caçadors defensen que la disminució dels animals silvestres no és deguda a la caça, sinó a l'alteració dels hàbitats produïda pels insecticides i productes fitosanitaris cada cop més utilitzats per l'agricultura.

Primerament cal assenyalar que, mentre hom coneix aproximadament el nombre d'animals morts per la cacera, no hi ha dades sobre els animals que moren a causa de les alteracions del medi.

Guido Conti, després d'haver estudiat una rica bibliografia, conclou que les dades existents sobre ocells morts per productes fitosanitaris a Itàlia, no són gaire importants.

El desenvolupament de la consciència ecològica ha afavorit la declaració de parcs, reserves i refugis on es garanteix la protecció de la fauna silvestre.

Laura Conti observa: "Itàlia és un país sense ocells, però no és pas el país que consumeix més insecticides. Altres països consumeixen més insecticides que nosaltres (...), com és Hongria, que aplica per cada m² una quantitat de paration 9 vegades més gran que les aplicades a Itàlia (...). En el greix de cadàvers d'italians de ciutat es troba una quantitat de 1,8 ppm de DDT, xifra que contrasta amb la de 5,6 ppm de DDT que es troba en el greix de cadàvers de ciutadans hongaresos, o els 5,5 pp, que han concentrat els ciutadans txecoslovacs. En canvi, aquests països socialistes són rics en fauna silvestre".

Segons Laura Conti, els insecticides no maten massivament els ocells insectívors; en canvi, sí que tenen efectes greus sobre els ocells rapinyaires, els quals els concentren en gran quantitat; la matança d'ocells insectívors a Itàlia deriva, però, principalment de la caça (6 caçadors/km² a Itàlia, 0,24 a Hongria).

Un dels casos més greus d'extermini d'ocells per l'alteració de l'hàbitat és el de l'enverinament de 40.000 a 60.000 ànecs, principalment d'èiders, morts l'hivern de 1978-79 a causa del petroli a Kattegat. En comparació, els caçadors maten, segons Novate, a Suècia 172.400 ànecs, dels quals 10,3% són èiders, i a Dinamarca, 745.430 ànecs dels quals són èiders el 2,8%. Resulta, doncs, que per a l'èider l'alteració de l'hàbitat és més nociu que la caça mateixa, però per als ànecs en general es pot dir el contrari. Molt enrenou ha aixecat a Hongria la mort de 2000 oques de riallera grossa que s'havien alimentat de llavors de blat de moro tractades amb una quantitat excessiva de compostos de mercuri. Tanmateix, segons una enquesta de Novak sobre les oques mortes pels caçadors, a Hongria són ben bé 7500.

Moltes espècies d'ocells insectívors migratoris han sofert fortes disminucions a l'Europa occidental i central (no a l'Europa oriental) entre 1968 i 1973. Com exemple, a Alemanya s'ha observat una disminució de la tallareta vulgar del 88% entre el 1968 i el 1972. La causa d'aquesta caldria cercar-la, segons alguns autors, en la sequera que ha patit durant 5 anys seguits el Sahel, transformant en estepes 300.000 km² de terreny conreat, i, segons altres, fins i tot en el massiu ús de biocides en els llocs que utilitza la tallareta durant la migració o per a l'hivernada.

Segons Wangs, la caça en els EEUU causa un 61,5% de morts d'ocells. Les col·lisions, un 31,6%; la brutícia i els enverinaments, 1,78% (i la major part d'aquest, és a dir, 1,02%, ho és per intoxicacions per plom; per tant, de retruc, també a través de la caça).

Resumint, alguns productes fitosanitaris (insecticides, anticriptogàmics, desherbants, etc.) i alguns productes industrials, com el policlor difenil i el petroli, s'han de considerar com una greu amenaça per a certes espècies d'ocells com els falcons, els ocells marins i els petits ocells insectívors. Però això no ha de servir d'excusa per oblidar el greu impacte de la caça sobre la fauna.

L'AMOR PER LA NATURA

Els caçadors asseguren que a través de la caça s'aprèn a estimar els animals i la natura, i que ells estimen molt més la natura que els ciutadans burgesos que fan de protectors d'escriptori però que a la pràctica se'n desenten totalment.

Coiots de tres mesos.

Que els caçadors, els més ociosos, tenen un profund coneixement de la natura, és ben cert. Les llargues hores d'aguait esperant, cercant, observant, els donen una experiència envejada per molts proteccionistes. Però, es pot parlar d'amor dels caçadors vers els animals que ells maten? En un cert sentit, sí, però penso que és innegable que un amor que porta a la mort de l'objecte estimat és d'allò més interessat. Per estimar no cal matar l'ésser estimat, i si això fos així, qualsevol preferiria no ésser estimat. En efecte, hi ha una altra manera d'estimar els animals que consisteix en interessar-se per ells, respectar-los i lluitar perquè llur hàbitat no s'alteri. A Anglaterra és molt difós el "bird-watching", que consisteix en observar els ocells amb binocles, reconeixent-ne l'espècie, i en observar-ne els costums. També a Itàlia comença a aparèixer el "bird-watching", juntament amb la

fotografia d'ocells (que, de tota manera, és més costosa i pot destorbar-los fins al punt d'impendir-ne la nidificació, perquè requereix un major apropament a l'animal).

Aquestes activitats s'adapten molt bé a l'hora de ser classificades, segons Fromm, en la modalitat del tenir o l'ésser. La caça i la fotografia dels ocells tenen el caràcter possessiu i pertanyen, per tant, a la modalitat del tenir. El "bird-watching", en canvi, pertany a la modalitat de l'ésser. Fromm observa, de fet, que l'amor, segons la modalitat del tenir, "implica limitació, empresona, és el veritable control de l'objecte que s'estima. Es redueix a un escanyament o ofec, a un aixafament o matança... Això que la gent defineix amor és, en general, un abús del terme per amagar la realitat de llur incapacitat per esti-

Recechos Cabra Hispánica, Muflón, Arruy, Rebeco y Corzo
Safaris en Africa y Europa. Disponemos de todo tipo de instalaciones y servicios para usted y su acompañante. Consúltenos.

UN SUEÑO A TIRO HECHO

La caça és sovint un negoci.

mar". En canvi, l'amor ver "és una activitat productiva que implica ocupar-se de l'altre, conèixer, respondre, acceptar, gaudir...; significa donar vida, significa augmentar la vitalitat de l'altre, sigui persona o objecte. Els caçadors, en canvi, no donen vida, ni l'augmenten, sinó que la prenen.

L'OCUPACIÓ LABORAL

A vegades se sent dir que no es pot abolir la caça perquè aquesta dona feina a moltes persones (*). Objecions d'aquesta mena són similars a les esgrimides per aquells que defensen les indústries de fusells en nom de l'ocupació laboral, fet que denota una absoluta manca de fantasia, ja que és evident que els llocs de treball que mancarien podrien ser substituïts per d'altres, entre moltes raons perquè les persones que normalment inverteixen en comprar fusell, invertirien en comprar qualsevol altra cosa.

La lluita en contra de l'atur fa que les indústries normalment vacil·lin entre la inversió i les polítiques d'ocupació, tal com passa a la indústria química, a la dels derivats del petroli, a la del carbó, a la de la metal·lúrgia, etc.

A més a més, la reconversió de la indústria d'armes és possible. Una prova d'això la constitueix la firma Berrardelli, la qual des de 1980 ha començat a fabricar peces per a la indústria de l'automòbil, aparells electrodomèstics i, desgraciadament, metxes per a l'artilleria.

DISCUSSIÓ

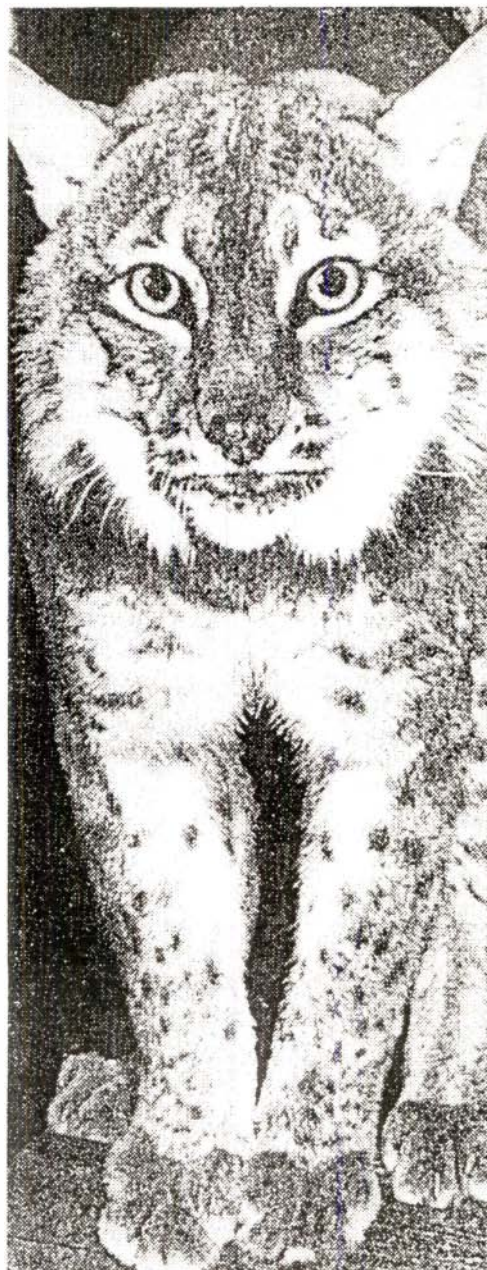
Hem vist fins ara que la caça causa molts perjudicis i provoca l'extinció general o local d'espècies, la rarefacció d'altres, l'alteració de l'equilibri biològic natural, la difusió de malalties, el saturnisme, greus sofriments per als animals ferits, en ocasions delictes i incidents que porten a la pèrdua de vides humanes, etc.

La reintroducció del linx (*Linx linx*) en alguns indrets de centre Europa ha demostrat la importància d'aquest fel·l en el manteniment de l'equilibri dels ecosistemes forestals.

Enfront d'aitals mals hi ha alguns avantatges, com el control de les poblacions d'ungulats d'aquells indrets on han estat eliminats llurs depredadors naturals fins que no sigui possible reintroduir novament aquests darrers; la difusió de la consciència de la necessitat de vigilància del medi per prevenir-lo d'alteracions; la possibilitat d'oci i el sosteniment d'un nombre limitat de llocs de treball. Fora, doncs, del control dels ungulats, que és un cas molt limitat, es tracta d'avantatges que poden ser obtinguts d'altres maneres.

No hi pot haver ningú assenyat que no reconeixi que els desavantatges de la caça són molt superiors als avantatges, i que, per tant, és absurd mantenir-la de la forma que es practica a Itàlia.

En aquest punt ens podem preguntar si és més oportú abolir la caça totalment; mantenir només el control d'ungulats a cura de l'Estat o de les Regions fins que no sigui possible restablir l'equilibri natural; o bé, limitar-se a reduir la caça dràsticament.

En teoria, amb una severa reglamentació de la caça com, per exemple, establint prèviament el nombre de caps per abatre de cada espècie, nombre que podria ser determinat en base a censos acurats i a estudis científics, seria possible impedir que es produïssin casos d'extinció, ja sigui general o local, i reduir al mínim la rarefacció i l'alteració dels equilibris biològics.

A la pràctica, en canvi, és dubtós que això s'aconseguís en tots els casos. De fet, si la caça fos totalment abolida seria fàcil reprimir les transgressions. Fins i tot la simple possessió d'una arma de caça podria ser perseguida. En canvi, si la caça és admesa, per moltes limitacions que s'hi posin, es fa extremadament difícil descobrir que un caçador ha abatut una espècie protegida per la llei, o que ha abatut un nombre d'animals superior al permès. Per això la cacera furtiva només pot ser eliminada si la caça és abolida totalment.

Que aquestes preocupacions no són debades, ve demostrat per la destrucció de les rapinyaires es-

tudiades per Chiavetta, del qual hem parlat tot fent referència al decreixement de les poblacions naturals. De fet, 82 de les 131 anelles estudiades per Chiavetta provenien de regions on fins ara les rapinyaires eren absolutament protegides.

En darrer terme només cal visitar qualsevol taxidermista per adonar-se que totes les espècies protegides es cacen regularment; és més, justament les espècies protegides són les més cobdiciades pels caçadors (*).

Amb tot, però, altres mals com el saturnisme, el sofriment dels animals, etc., continuarien existint de manera atenuada. Els delictes o incidents potser tampoc disminuirien, perquè les armes de caça sempre circularien.

No podem oblidar el gran nombre de persones el sentiment de les quals és contrari a qualsevol tipus de caça, ja que ho veuen com una forma de violència envers els animals i la natura. Sens dubte, es tracta de valoracions morals i estètiques de les quals hem de fer cas si considerem que

pertanyen a la major part de la població. Per aquests motius la caça ha de ser totalment abolida.

Quan es doni el cas de poblacions animals que es multipliquen en excés, com els ungulats, caldria reintroduir els seus depredadors naturals; fins que això no succeeixi, l'eliminació dels exemplars en excés haurà de ser regulada directament per l'Estat o per les Regions mitjançant personal especialitzat.

Carlo Consiglio